

Hanehalkı Enflasyon Beklentileri: Nisan 2025

ÖĞRENCİLERİN BEKLENTİSİNDE HIZLI YÜKSELİŞ

Gökhan Şahin Güneş*

Özet

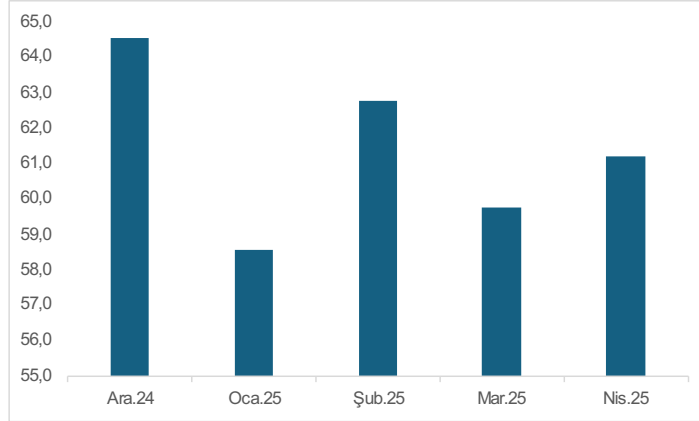
Bir yıl sonrasının ortalama hanehalkı enflasyon beklentisi bir önceki aya kıyasla 1,5 puan artarak yüzde 61,2 olmuştur. Enflasyon beklentisi dağılımına göre katılımcıların büyük bölümü (yüzde 26,7) bir yıl sonrasının enflasyon oranının yüzde 41-60 arasında olacağını tahmin etmektedir. Önümüzdeki bir yıl içinde enflasyon oranının mevcut seviyesinden (%38,1) daha düşük olacağını bekleyenlerin oranı geçen aya göre 0,9 puan artarak yüzde 26,5 olmuştur.

Enflasyon beklentisi kadınlarda daha yüksektir. Enflasyon beklentisi kadınlarda yüzde 64, erkeklerde ise yüzde 59,7'dir. Yaşa göre değerlendirme enflasyon beklentilerinin bir önceki aya kıyasla sadece 45-54 yaş grubunda düştüğünü, diğer yaş gruplarında ise yükseldiğini göstermektedir. Yaş gruplarına göre en düşük enflasyon beklentisi 45-54 grubunda (yüzde 58,5), en yüksek enflasyon beklentisi ise 55-64 grubunda (yüzde 67) görülmüştür. Enflasyon beklentileri iş durumuna göre de farklılık göstermektedir. İş durumuna göre enflasyon beklentileri değerlendirmesi en düşük enflasyon beklentisinin kendi hesabına çalışan veya işverenlerde (yüzde 55,1), en yüksek enflasyon beklentisinin ise öğrencilerde (yüzde 71,4) olduğunu göstermektedir.

Enflasyon beklentileri ve dağılımı

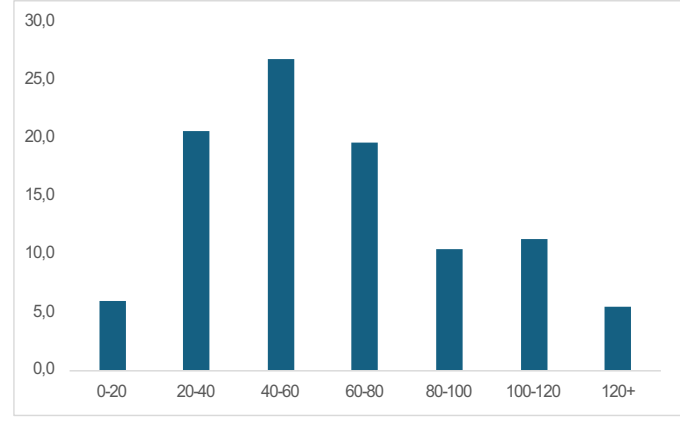
Bu notumuzda Research İstanbul ile 2025 Nisan ayında yapılan anketin değerlendirmesi yer almaktadır. Bir yıl sonrasına dair hanehalkı ortalama enflasyon beklentisi 2025 Nisan'da bir önceki anket dönemine kıyasla **1,5 puan artarak yüzde 61,2** olmuştur (Şekil 1).

Şekil 1: Ortalama hanehalkı enflasyon beklentisi (%)

Kaynak: Research İstanbul ve Betam

Şekil 2: Hanehalkı enflasyon beklentilerinin dağılımı

Kaynak: Research İstanbul ve Betam

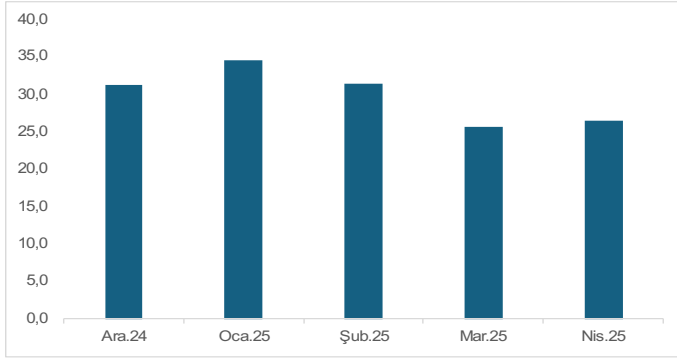
Enflasyon beklentilerinin dağılımına göre katılımcıların en büyük bölümü (**yüzde 26,7**) enflasyon oranının **yüzde 41-60** arasında olacağını tahmin etmektedir. İkinci en büyük bölüm (**yüzde 20,6**) enflasyon oranının **yüzde 21-40** arasında,

* Dr.Öğretim Üyesi Gökhan Şahin Güneş, Betam, Uzman Araştırmacı, gokhansahin.gunes@bau.edu.tr

üçüncü en büyük bölüm (**yüzde 19,6**) ise enflasyon oranının **yüzde 61-80** arasında olacağını tahmin etmektedir (Şekil 2).

Enflasyon beklentilerini değerlendirirken önümüzdeki bir yıl içinde enflasyonun düşeceğini tahmin edenlerin oranı de enflasyonun eğilimi hakkında bilgi vermektedir. Nitekim, bu oran ne kadar yüksekse enflasyondaki düşüş o derecede hızlı olacaktır. Enflasyonun düşeceğini tahmin edenlerin oranını bulmak için anket dönemindeki en güncel enflasyon oranı ile bu orandan daha düşük tahmin belirten kişiler değerlendirilmiştir. Anket döneminde en güncel enflasyon oranı **yüzde 38,1**'dir. Önümüzdeki bir yıl içinde enflasyon oranının güncel enflasyon oranından düşük olacağını tahmin edenlerin oranı bir önceki aya kıyasla **0,9 puan artarak yüzde 26,5** olmuştur (Şekil 3).

Şekil 3: Enflasyonda düşüş bekleyenlerin oranı

Kaynak: Research İstanbul ve Betam

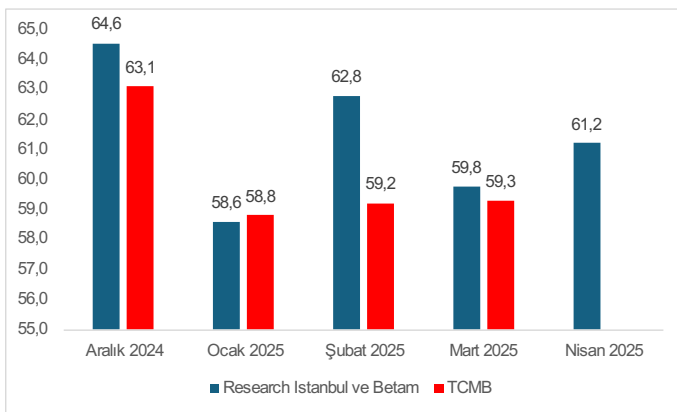
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın enflasyon beklentisi anketi ile karşılaştırma

Anket sonuçları seçilen örnekleme bağı olarak değişebilmektedir. Bu durum anketin güvenilirliğini sorgulamaktadır. Anket sonuçlarını başka verilerle kıyaslamak anketin güvenilirliği hakkında bilgi vermektedir.

Raporumuzda sunduğumuz verilerin durumu hakkında bilgi vermek için anket sonuçlarımızı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) sektörel enflasyon beklentilerinde yayınladığı hanehalkı enflasyon beklentileri ile kıyaslıyoruz (Şekil 4).

Elimizdeki sonuçlara göre her iki anket de birbirine yakın sonuçlar vermektedir. Son üç ayın verilerine göre 2025 Ocak'ta TCMB anketi 0,2 puan yüksek, Şubat'ta ise Research İstanbul anketi 3,6 puan daha yüksektir. Mart verilerine göre ortalama hanehalkı enflasyon beklentisi Research İstanbul anketinde 0,5 puan daha yüksektir.

Şekil 4: Research İstanbul anketi ile TCMB hanehalkı beklenti anketleri karşılaştırması (%)

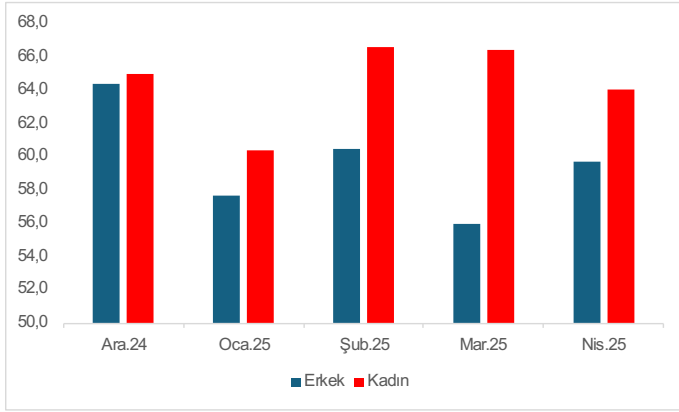
Kaynak: Research İstanbul ve Betam

Kadınların enflasyon beklentisi daha yüksek

Cinsiyete göre enflasyon beklentileri değerlendirildiğinde kadınların enflasyon beklentilerinin erkeklerin beklentilerine bir miktar daha yüksek olduğu görülmektedir (Şekil 5). 2025 Nisan verilerine göre enflasyon beklentisi bir önceki aya

kıyasla erkeklerde 3,7 puan artarken kadınlarda ise 2,4 puan düşmüştür. 2025 Nisan'da ortalama enflasyon beklentisi **erkeklerde yüzde 59,7, kadınlarda yüzde 64** olmuştur.

Şekil 5: Cinsiyete göre enflasyon beklentileri

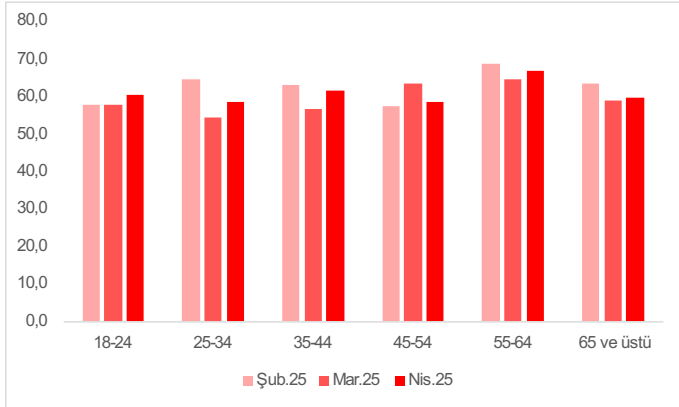

Kaynak: Research İstanbul ve Betam

En yüksek enflasyon beklentisi 55-64 yaş grubunda

Yaşa göre enflasyon beklentileri değerlendirmesine göre yaş gruplarına göre belirgin bir fark yoktur (Şekil 6). Bir önceki ay ile kıyaslandığında enflasyon beklentisi sadece 45-54 yaş grubunda azalmış (4,8 puan), diğer yaş gruplarında ise artmıştır. En yüksek artış 35-44 yaş grubunda (5 puan), en düşük artış ise 65+ yaş grubunda (0,9 puan) görülmüştür. Güncel verilere göre ortalama enflasyon beklentisi **18-24 yaş grubunda yüzde 60,5, 25-34 yaş grubunda yüzde 58,7, 35-44 yaş grubunda yüzde 61,6, 45-54 yaş grubunda yüzde 58,5, 55-64 yaş grubunda yüzde 67, 65 yaş ve üstü grupta ise yüzde 59,8** olmuştur. Yaşa göre enflasyon beklentileri değerlendirmesi en düşük enflasyon beklentisinin 45-54 yaş grubunda (yüzde 58,5), en yüksek enflasyon beklentisinin ise 55-64 yaş grubunda (yüzde 67) olduğunu göstermektedir.

Şekil 6: Yaşa göre enflasyon beklentileri

Kaynak: Research İstanbul ve Betam

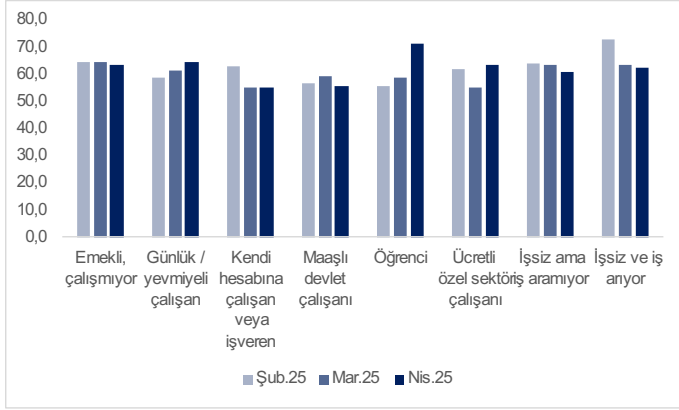
Öğrencileri enflasyon beklentisinde hızlı yükseliş

Anket sonuçları ortalama enflasyon beklentilerinin iş durumuna göre değiştiğini göstermektedir (Şekil 7). Bir önceki aya kıyasla ortalama enflasyon beklentisi günlük/yevmiyeli çalışanlarda (3,4 puan), öğrencilerde (12,7 puan), ücretli özel sektör çalışanlarında (8,4 puan) yükselmiş, emekli, çalışmayanlarda (1,4 puan), kendi hesabına çalışan veya işverenlerde (0,1 puan), maaşlı devlet çalışanlarında (3,7 puan), işsiz ama iş aramayanlarda (3 puan), işsiz ve iş arayanlarda (1,3 puan) ise düşmüştür. Buna göre enflasyon beklentilerinde en büyük düşüş maaşlı devlet çalışanlarında görülürken en yüksek artış öğrencilerde görülmüştür.

Güncel verilere göre ortalama enflasyon beklentisi **emekli, çalışmıyor grubunda yüzde 63,2, günlük/yevmiyeli çalışan grupta yüzde 64,6, kendi hesabına çalışan veya işveren grubunda yüzde 55,1, maaşlı devlet çalışan grubunda yüzde 55,7, öğrencilerde yüzde 71,4, ücretli özel sektör çalışanlarında yüzde 63,4, işsiz ama iş aramayanlarda yüzde 60,6, işsiz ve iş arıyor grubunda ise yüzde 62,2** olmuştur. İş durumuna göre enflasyon beklentileri değerlendirmesi en düşük

enflasyon beklentisinin kendi hesabına çalışan veya işverenlerde (yüzde 55,1), en yüksek enflasyon beklentisinin ise öğrencilerde (yüzde 71,4) olduğunu göstermektedir.

Şekil 7: İş durumuna göre enflasyon beklentileri

Kaynak: Research İstanbul ve Betam

Açıklama kutusu

Enflasyon beklentileri, 2-7 Nisan 2025 tarihleri arasında Bilgisayar Destekli Telefon Görüşmeleri (CATI) yöntemiyle gerçekleştirilen 1998 kişilik anket çalışmasından elde edilmiştir. Hanehalklarının enflasyon beklentilerini ölçmek amacıyla katılımcılara “Sizce enflasyon 1 yıl sonra yüzde kaç olacak?” sorusu yöneltilmiş; bu açık uçlu soruya oran veya sayı şeklinde yanıt veren 1231 katılımcının verileri analiz edilmiştir. Diğer katılımcılar, anketörün yönlendirmesi olmadan, kendi inisiyatifleriyle verdikleri yanıt kapsamında “Bilmiyorum/fikrim yok” kategorisinde toplanmıştır.

Yayımlanan araştırma sonuçları Research İstanbul tarafından her ay Türkiye çapında 26 ilde yaklaşık 2000 kişi ile gerçekleştirilen anket çalışmalarının sonuçlarıdır. Araştırmamızda yer verdiğimiz 26 il, Türkiye'nin 26 İBBS bölgesini temsil etmektedir. Türkiye İBBS (İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması) Avrupa Birliği ülkelerinin kullandığı İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması içinde Türkiye için kullanılan sınıflandırmadır. 2003 yılında geliştirilen bu standart Avrupa Birliği tarafından denetlenmektedir. Türkiye geneli nüfusu temsil etmek için anket sonucu elde ettiğimiz ham veri Türkiye İBBS standardına uygun şekilde eğitim, yaş ve cinsiyet bilgileri kullanılarak ağırlıklandırılmaktadır. Anket sonuçlarımız %95 güven aralığı ve +/-2,19 hata payı ile istatistiksel olarak anlamlı neticeler sunmaktadır.